

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1063. MEDDELELSE

74. ÅRGANG 26. OKTOBER 1972

Udgivet af
Statens
Planteavlsvulvg

Stammeforsøg med efterårsblomkål 1969-71

Forsøgets formål var at udpege egnede blomkålstammer med brugstid fra omkring 1. september og året ud eller indtil frosten afbryder skæringen.

Afprøvningen har omfattet følgende hold:

- I. Blomkål med lang udviklingstid. 5 stammer.
- II. Blomkål til udplantning omkring 1. juli. 26 stammer.
- III. Blomkål til udplantning omkring 1. august. 14 stammer.

Hold I. har været gennemført med i alt 6 forsøg i 1969 og 1970, men kun få har kunnet gennemføres helt, da stammerne både skal kunne tage sommerens varme og kunne tåle nogen efterårsfrost. Karaktererne stammer fra 4 bedømmelser og udbyttetallene fra 3 til 5 forsøg. Der er sået mellem 6. og 23. maj og udplantet mellem 15. og 25. juni. De senest plantede var fra pottede planter. Tjenlighed er indtruffet som for de to følgende hold med skæring fra omkring 1. september til omkring midten af november.

Hold II. er gennemført med i alt 7 forsøg i årene 1969 og 1970, men flere er udgået, således at karaktererne stammer fra 3 bedømmelser og udbyttetallene ligeledes fra 3 velgennemførte forsøg. Der er sået mellem 25. maj og 1. juni og plantet mellem 25. juni og 8. juli.

Hold III. er gennemført med i alt 8 forsøg i årene 1969, 1970 og 1971, idet der måtte et ekstra års afprøvning til for at få materiale nok til at afslutte dette meget udsatte hold. Både karakterer og udbyttetallene stammer fra 4 gennemførte forsøg.

I 1969 og 1970 blev der sået mellem 18. juni og 6. juli, med udplantning mellem 1. og 7. august. Der blev store udfald på grund af langsom tilvækst i starten og frost i den sidste ende. Man besluttede derefter at fremrykke udplantningen en uge i de ekstra 4 forsøg i 1971, hvor der blev sået mellem 27. og 29. juni og udplantet mellem 20. og 27. juli. Dette gav to vellykkede forsøg. Kun de mest velegnede stammer bør anvendes til dette usikre hold.

Forsøgene er udført følgende steder: Balling, hos gartneriejer Sv. Madsen, Esbjerg, på statens forsøgsstation Spangsbjerg, l.l. Rørbæk ved Frederikssund hos gartneriejer Henning Hansen og Slaglille, hos gartneriejerne Helge og Harald Knudsen.

Metode. Alle forsøgene er anlagt som rækkeforsøg med fra 2 til 4 rækker af hvert nr. med 3-4 fællesparceller á 30 til 50 planter. Planteafstande fra 60-63 gange 47-50 cm.

Forsøgenes resultater fremgår af omstående tabeller, der består af karakterer fra bedømmelser i marken, høst- og sorteretal, udviklingstidsberegninger, samt beregnede værdital.

Karakterer. Blomkålstammerne er bedømt ad flere gange hvert sted, hver gang der har været stammer med tjenlige hoveder. Karakterer spiller en forholdsvis stor rolle ved bedømmelsen af en blomkålstammes egnethed. Den anvendte skala går fra 10 til 1, med 10 for det største, bedste, mest ensartede, »helt fri for«, m.m.

Udbytte. På hvert forsøgssted er hovederne skåret efter salgstjenlighed, sorteret og datoen noteret. Resultaterne er opgivet i 1000 stk. pr. ha, samt som procentangivelser heraf.

Udviklingstid. Da dato for hvert skåret hovede er noteret har det kunnet beregnes hvornår hver enkelt stamme er høstet. Det er af stor vigtighed at kende stammernes udviklingstid for at kunne indpasse dem i et dyrkningsprogram. I den endelige beretning indgår sådanne programoversigter. Skæreperiodernes udstrækning er angivet herunder.

Hold II. Høstperioder

	1. periode	2. periode	3. periode
Rørbæk 1970:	15.-31. aug.	1.-14. sept.	15. sept.- 3. okt.
Sorø 1969:	27. sept.- 15. okt.	16. okt.- 1. nov.	2.-12. nov.
Sorø 1970:	3.-14. okt.	15. okt.- 1. nov.	2.-12. nov.

Hold III. Høstperioder

	1. periode	2. periode	3. periode
Esbjerg 1970:	25. sept.- 5. okt.	6.-18. okt.	19. okt.- 9. nov.
Esbjerg 1971:	3.-20. sept.	21.-30. sept.	1.-20. okt.
Rørbæk 1971:	6.-30. sept.	1.-14. okt.	15. okt.- 4. nov.

Værdital

For at kunne klassificere stammerne er der opstillet 3 pointsformler for hvert hold, hvori hver enkelt stam-

mes tal er indsat. Herved kan man give de relevante egenskaber vægt efter deres betydning. Efter disse tal er den endelige klassificering sket. Pointsformlerne er gengivet i beretningen.

Navne. Navnespørgsmål er gennemgået ved bedømmelserne i marken af Fællesudvalgets navneudvalg, og sluttelig er alle navne godkendt af Landbrugsministeriets navneudvalg.

Stammebeskrivelse. Hold I

Lb. nr. 50. 'Strong', Enkona P 67, P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup

Er en meget ensartet, meget kraftig blomkål med ret god dækkevne og store, særdeles faste og meget fyldige hoveder. Den har under visse forhold nogen tilbøjelighed til frønnethed, men giver et rimeligt stort udbytte af store, tunge hoveder. Den er middeltidligt udviklet Er tillige anerkendt til overvintring som P 67.

Lb. nr. 51. 'Kastrup Torve', Tagenshus P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup

Er en særdeles ensartet, meget kraftig blomkål med god dækkevne og meget store, særdeles fyldige og faste hoveder. Den har under visse forhold tilbøjelighed til frønnethed og gennemgroede, men giver et rimeligt udbytte af store, tunge hoveder. Den er sent til ret sent udviklet.

Stammebeskrivelse. Hold II

Lb. nr. 55. 'Spar To', Tagenshus P 67, P 69, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup

Er en meget ensartet, særdeles kraftig blomkål med særdeles store, meget faste og ret fyldige hoveder med ret god dækkevne. Den er middeltidligt udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 62. 'Erfurter', 'Erfu', Hunderup P 63, P 67, P 69, P 71. Ejer: A|S L. Dæhnfeldt, Odense

Er en særdeles ensartet, middelkraftig blomkål med særdeles store, særdeles faste og meget fyldige hoveder med god dækkevne. Den er tidligt til middeltidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet (kan blive noget frønnet). Er tillige anerkendt til drivning som P 63, til overvintring som P 67 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 63. 'Bravo', Tagenshus P 67, P 69, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup

Er en meget ensartet, middelkraftig blomkål med meget store, særdeles faste og særdeles fyldige hoveder med fin dækkevne. Den er middeltidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af meget fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 og til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 64. 'Boss', Enkona P 69, P 70. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup

Er en ret ensartet, meget kraftig blomkål med meget store, meget faste og ret fyldige hoveder med ret god dækkevne. Den er nærmest middeltidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 65. 'Codania', Tagenshus P 67, P 68, P 69, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup

Er en særdeles ensartet, meget kraftig blomkål med meget store, faste og fyldige hoveder med god dækkevne. Den er særdeles tidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67, til augustholdet som P 68 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 66. 'Eminent', Hunderup P 67, P 68, P 69, P 71. Ejer: A|S L. Dæhnfeldt, Odense

Er en meget ensartet, meget kraftig blomkål med meget store, ret faste og ret fyldige hoveder med god dækkevne. Den er meget tidligt til middeltidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af fin kvalitet, F.E. tillige anerkendt til overvintring som P 67, til augustholdet som P 68 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 67. 'Igloo', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup

Er en særdeles ensartet, middelkraftig blomkål med meget store, særdeles faste og særdeles fyldige hoveder med særdeles fin dækkevne. Den er meget sent udviklet og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet (kan blive noget frønnet).

Lb. nr. 68. 'Dominant', Hunderup P 67, P 69, P 71. Ejer: A|S L. Dæhnfeldt, Odense

Er en meget ensartet, meget kraftig blomkål med store, meget faste og særdeles fyldige hoveder med god dækkevne. Den er meget sent udviklet og har givet et stort udbytte af god kvalitet (kan blive noget frønnet). Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 69. 'Progress', Tagenshus P 67, P 69, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup

Er en særdeles ensartet, meget kraftig blomkål med meget store, meget faste og særdeles fyldige hoveder med fin dækkevne. Den er meget tidligt til middeltidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af meget fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 71. 'Idol', Enkona P 67, P 68, P 69, P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup

Er en særdeles ensartet, middelkraftig blomkål med meget store, meget faste og ret fyldige hoveder med fin dækkevne. Den er meget tidligt til middeltidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67, til augustholdet som P 68, samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 72. 'Grandessa', Hunderup P 67, P 68, P 69, P 71. Ejer: A|S L. Dæhnfeldt, Odense

Er en særdeles ensartet, særdeles kraftig blomkål med særdeles store, ret faste og meget fyldige hoveder med god dækkevne. Den er meget tidligt til middeltidligt udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67, til augustholdet som P 68, samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 73. 'Garant', Tagenshus P 67, P 68, P 69, P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup
Er en særdeles ensartet, meget kraftig blomkål med meget store, meget faste og ret fyldige hoveder med lidt dårlig dækkevne. Den er middeltidligt til ret tidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67, til augustholdet som P 68 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 77. 'Grodan', Hunderup P 68, P 69, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense
Er en særdeles ensartet, særdeles kraftig blomkål med særdeles store, ret faste og ret fyldige hoveder med god dækkevne. Den er middeltidligt til ret tidligt udviklet og har givet et meget stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til augustholdet som P 68 samt til januarudsæd som P 69.

Lb. nr. 78. 'Eko', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup
Er en ensartet, særdeles kraftig blomkål med særdeles store, meget faste og meget fyldige hoveder med ret god til god dækkevne. Den er middeltidligt til ret tidligt udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet.

Stammebeskrivelse. Hold III

Da alle de her anerkendte er identiske med stammer allerede anerkendt til juliplantning på nær een, skal der kun kort omtales de forskelle, der måtte være til dette brug for de stammer, som allerede tidligere er beskrevet.

Lb. nr. 79. 'Grodan', Hunderup P 68, P 69, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense
Særdeles stort udbytte. Middeltidligt til ret tidligt udviklet. God kvalitet.

Lb. nr. 81. 'Grandessa', Hunderup P 67, P 68, P 69, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense
Stort udbytte. Middeltidlig. Knap så fyldig og fast som i det tidlige hold.

Lb. nr. 83. 'Dania', Hunderup P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense
Er en meget ensartet, middelkraftig blomkål med ret store, faste og ret fyldige hoveder med kun ret god dækkevne. Den er meget tidligt til tidligt udviklet og har givet et stort udbytte af god kvalitet.

Lb. nr. 85. 'Eminent', Hunderup P 67, P 68, P 69, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense
Særdeles stort udbytte. Middeltidlig. Ikke så fyldig som i det foregående hold.

Lb. nr. 89. 'Dominant', Hunderup P 67, P 69, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense
Meget stort udbytte. Meget sent udviklet. Er både fyldig og fast. Særdeles fin kvalitet.

Lb. nr. 92. Erfurter, 'Erfu', Hunderup P 63, P 67, P 69, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense
Stort udbytte. Sent til meget sent udviklet. Er fast og meget fyldig. Kan blive frønet.

Resume

Hold I. Har man ledige jordstykker fra begyndelsen af juni, kan man med fordel plante dem til med blomkål med lang udviklingstid - især hvis man har godt herredømme over källuebekæmpelsen og et godt vandingsanlæg, selv om stammerne har et godt rodnæt. Af de indsendte 5 stammer blev der anerkendt 2 som de bedst egnede.

Hold II. Dette er det traditionelle, sikre, hold til forsyningen af markedet fra sidst i august indtil frosten ødelægger de seneste stammer. Af de 26 afprøvede stammer er 14 anerkendte som særdeles velegnede til formålet.

Hold III. Har man ikke jord eller planter til rådighed før sent, kan stammerne anerkendt til dette hold anvendes med fordel, men har man jorden og planterne, er de senere udviklede af det foregående hold sikrere og giver normalt større hoveder af bedre kvalitet. Af de 14 indsendte stammer blev der anerkendt 6, hvoraf de 5 i forvejen var anerkendt i hold II.

Sammenfattende kan man sige, at man nu ved så meget om så mange blomkålsstammer til så mange forskellige brugstider, at man kan opsætte et fuldstændigt dyrkningsskema for året som helhed - bl.a. ved at bruge det nu offentliggjorte materiale og koordinere det med de nyeste resultater der tidligere er offentliggjort, bl.a.:

Overvintrede blomkål til friland, F.P.K. beretning nr. 48. Meddelelse nr. 834.

Blomkål til augustbrug, F.P.K. beretning nr. 49. Meddelelse nr. 883.

Blomkål til januarudsæd, F.P.K. beretning nr. 50. Meddelelse nr. 914.

Alle disse forsøg er så nye, at direkte sammenligning mellem dem og de, der nu er afsluttede, er mulig. Beretning og det samlede talmateriale findes i Fællesudvalgets 52. beretning. Denne beretning kan, så længe oplag haves, rekvireres fra Fællesudvalgets kontor, 6053 Ågård.

Fællesudvalget for
Prøvedyrkning af Køkkenurter

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01)85 50 57. Abonnementsprisen er for 1972 17,25 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

PRØVEDYRKNING nr. 209 - EFTERÅRSBLOMKÅL. Forsøgenes hovedresultater for de anerkendte stammer

Løbe nr.	Hold I					Gns. af 5inds.										Hold II					Gns. af 26inds. 78					Hold III					Gns. af 14inds. 92	
	50	51	51	55	62	63	64	65	66	67	68	69	71	72	73	77	78	79	81	83	85	89	92	92	14inds. 92							
<i>Karakterer:</i>																																
Ensartethed i type	7,8	8,5	7,9	7,3	8,0	7,3	6,3	8,7	7,0	8,3	7,3	8,0	8,0	8,3	8,3	8,7	7,7	7,5	7,0	7,8	7,8	7,8	8,8	9,0	7,7							
Ensartethed i tidlighed	6,8	6,3	6,0	6,0	7,0	7,7	7,0	8,7	7,0	7,0	7,0	7,3	8,0	7,7	6,7	7,0	5,5	6,7	6,3	7,3	6,8	7,3	5,0	7,3	6,7							
Vækstkraft	8,0	8,3	8,7	9,0	7,5	7,5	8,5	8,5	8,0	7,0	8,0	8,5	6,5	9,0	8,5	9,5	9,0	7,9	7,7	8,0	7,0	8,0	7,7	8,0	7,5							
Bladenes dækkevne	6,0	7,3	6,3	5,7	7,0	7,3	6,0	7,0	6,7	8,0	7,0	7,5	7,5	6,7	4,7	7,0	6,3	6,8	5,3	6,3	5,5	6,3	7,3	7,8	6,1							
Hovedfyldighed	7,0	7,8	6,5	6,0	7,3	9,5	6,3	6,7	6,0	8,5	8,0	7,7	5,7	7,0	6,3	5,7	7,0	6,9	5,8	4,8	5,8	4,8	8,7	8,3	6,5							
Hovedfasthed	9,0	8,3	6,6	7,0	8,0	8,0	7,0	6,3	5,7	7,7	6,7	7,3	6,7	6,0	7,3	6,0	7,0	6,8	6,0	5,3	7,0	6,3	7,0	6,5	6,3							
Hovedfarve	6,7	6,0	5,4	5,0	5,0	5,3	5,0	5,3	6,3	6,3	7,3	6,0	7,0	5,7	5,0	5,7	5,7	5,7	6,3	5,8	5,8	5,3	8,3	6,8	6,1							
Fri for frønnethed	5,5	3,5	4,2	8,0	5,7	6,3	6,7	6,0	8,7	5,0	4,7	8,0	8,3	8,3	9,3	8,7	7,7	7,0	7,5	8,8	9,8	9,5	8,3	5,5	7,6							
Fri for gennemgroede	7,0	4,0	4,5	7,0	8,0	9,0	8,3	7,3	8,3	7,5	8,5	8,3	7,7	8,3	8,0	9,0	8,0	7,5	8,8	8,8	7,5	9,3	9,7	9,3	7,8							
Fri for brunplet	8,0	6,5	8,4	8,5	9,0	9,5	8,5	9,0	10,0	9,5	10,0	9,5	9,5	9,5	9,5	10,0	9,0	9,2	9,3	9,0	9,3	9,7	9,7	9,7	9,3							
Tidlighed	7,8	5,8	5,4	7,3	6,3	5,3	6,3	7,7	7,7	1,7	2,3	7,3	9,0	8,3	8,7	7,7	7,0	6,8	8,0	6,3	7,5	5,8	2,0	3,5	6,0							
Værdi til industribrug	9,0	8,0	5,8	6,0	6,0	7,5	7,0	6,0	8,0	9,0	9,0	7,5	6,5	7,0	7,0	6,5	9,0	6,5	5,7	5,0	4,7	6,7	6,3	6,7	5,4							
Værdi som handelsvare	5,3	3,3	3,6	6,3	7,7	7,5	8,0	8,0	7,0	7,0	7,5	7,3	7,0	8,0	7,3	6,3	7,0	6,8	6,3	6,0	6,5	6,8	6,8	6,0	5,8							
<i>Udviklingstid:</i>																																
Procent i 1. periode	—	—	—	23	45	22	29	69	56	0	1	56	59	59	45	36	40	—	34	25	53	27	1	1	—							
Procent i 2. periode	—	—	—	65	43	66	42	31	38	30	28	43	38	41	52	58	57	—	59	63	42	60	4	22	—							
Procent i 3. periode	—	—	—	12	12	12	29	0	0	70	71	1	3	0	3	6	3	—	7	12	5	13	95	77	—							
<i>Udbytte i 1000 stk. pr. ha:</i>																																
I. sort., store	10,6	10,1	6,2	22,0	19,7	18,0	18,1	18,8	19,2	19,5	16,4	18,6	18,0	21,5	19,3	20,3	20,3	17,5	13,0	10,0	8,5	12,6	7,0	5,3	6,9							
I. sort., middel	2,0	1,9	1,4	5,2	3,0	5,8	5,7	3,9	3,8	4,2	4,1	2,8	4,6	4,9	5,0	4,6	5,1	4,6	5,5	6,0	5,1	5,7	6,3	6,4	5,4							
I. sort., små	0,9	0,6	0,4	1,6	1,7	1,3	1,6	0,7	1,2	0,6	1,3	2,2	1,8	0,9	1,3	0,9	0,9	1,3	1,0	1,4	1,7	1,4	5,2	3,7	2,5							
Ialt I. sort.	13,5	12,6	8,0	28,8	24,4	25,1	25,4	23,4	24,2	24,3	21,8	23,6	24,4	27,3	25,6	25,8	26,3	23,4	19,5	17,4	15,3	19,7	18,5	15,4	14,7							
Ialt II. sort.	9,6	8,1	7,8	2,0	3,4	2,2	2,9	2,5	3,2	1,4	3,8	1,8	2,0	1,1	1,9	2,0	1,8	3,5	7,5	10,0	8,7	8,7	6,4	10,7	9,9							
Frasorterede	5,5	4,1	10,6	0,5	2,1	1,9	1,8	4,8	3,7	1,9	1,3	2,1	2,0	2,7	2,6	3,1	2,2	2,9	3,1	3,2	4,3	2,3	2,2	4,4	5,0							
Syge, uudv., mangl. frosne	2,7	6,3	5,1	1,2	2,7	3,4	2,4	1,7	1,6	4,9	5,6	5,0	4,3	1,4	2,5	1,6	2,2	2,7	3,2	2,7	5,0	2,4	6,7	3,0	3,7							
<i>Procent af antal:</i>																																
I. sortering	43	41	26	89	75	77	78	72	74	75	67	73	75	84	78	79	81	72	59	52	46	60	55	46	44							
II. sortering	31	26	25	6	10	6	9	8	10	4	12	5	6	4	6	6	11	—	23	30	26	26	19	32	30							
Frasorterede	17	13	33	2	6	6	5	15	11	6	4	6	6	8	8	10	7	9	9	10	13	7	6	13	15							
Syge, uudv., manglende	9	20	16	3	9	11	8	5	5	15	17	16	13	4	8	5	6	8	9	8	15	7	20	9	11							
<i>Procent af I. sortering:</i>																																
Store	79	80	74	76	81	72	71	80	79	80	75	79	74	79	75	79	77	75	67	57	56	64	38	34	45							
Middel	15	15	21	18	12	23	22	17	16	17	19	12	19	18	20	18	19	20	28	35	33	29	34	42	37							
Små	6	5	5	6	7	5	7	3	5	3	6	9	7	3	5	3	4	5	5	8	11	7	28	24	18							
<i>Værdital:</i>																																
Udbytteværdital	328	302	214	248	215	215	220	209	217	214	198	202	209	235	219	227	230	209	388	367	310	399	301	335	305							
Dyrkningsværdital	233	221	186	246	254	264	250	264	253	272	256	261	260	273	248	257	259	243	224	229	216	248	236	246	218							
Kvalitetstal	241	203	199	236	241	270	235	228	254	250	251	265	253	255	258	255	251	243	245	240	257	253	293	258	249							